

Examinering & nieuwe KD's

Ervaringen rondom dossier Dienstverlening

i.o.v. MBO Raad

11 en 12 maart 2015

3 november 2015

Examinering & onderwijs maken op een nieuw breed dossier: waar begin je?

11 & 12 maart 2015:

Ruim 40 onderwijzers uit de BTG's ZWS en VGG
komen samen tijdens een tweedaagse met als doel:

Voor het nieuwe brede dossier Dienstverlening
ideeën vormen voor de vormgeving van examinering
en onderwijs.

Verleiding, wens & realiteit

- De verleiding: gewoon beginnen met ontwikkelen en maar zien waar het schip strandt
- De wens: kant en klare examenproducten aan de hand waarvan het onderwijs als vanzelf vormgegeven kan worden
- Realiteit: een zeer breed dossier waar nog nauwelijks visie op ontwikkeld is, géén examenmateriaal voorhanden is en óók geen onderwijsmateriaal.

Het brede dossier ligt er en je moet er iets mee...

Stap 1: visie op het dossier

- Werkveld: waarom is dit dossier in deze vorm ontstaan? Wat zijn de ontwikkelingen in het werkveld? Waar ligt wel/geen arbeidsmarktperspectief?
- Studenten: welke studenten bedienen we doorgaans in deze opleidingen? Hoeveel zijn het er? Wat zijn het voor types? Hoe kiezen ze? Hoe leren ze? Welk beroepsbeeld hebben ze?
- Organisatie: kunnen, willen of moeten we breed/breder gaan opleiden? Hoe zit het met studentenaantallen, VSV, locaties, FTE's, deskundigheid van docenten, etc?

Stap 2a: examenopties verkennen

Optie 1: basisdeel gemeenschappelijk examineren

Het basisdeel examineren in een examenvorm die voor Medewerker facilitaire dienstverlening, Helpende zorg en welzijn en Medewerker sport en recreatie exact hetzelfde is.

Optie 3: basis- en profieldeel los examineren

Aparte examenmomenten inrichten voor de examinering van het basis- en profieldeel. Hierbij geldt nog steeds de keuze of u het basisdeel profielgericht wilt examineren, of in de vorm van een breed gezamenlijk examen.

Optie 2: basisdeel profielgericht examineren

Het gemeenschappelijke basisdeel profielgericht examineren. De kerntaak voor het basisdeel examineert het roc dan door specifieke inkleuring voor Medewerker facilitaire dienstverlening, Helpende zorg en welzijn of Medewerker sport en recreatie.

Optie 4: kerntaken basis- en profieldeel gelijktijdig examineren

De examinering van het basisdeel en profieldeel vindt gelijktijdig plaats, examinering van het basisdeel wordt dan automatisch profielgericht. Belangrijk: je moet wel per kerntaak een examenresultaat kunnen geven.

Variaties mogelijk op: inhoud, vorm, tijd, plaats

Stap 2b: scenario's schetsen

1. De **profielspecialist** → vanaf de start smal/specialistisch opleiden
2. De **specialist met brede basis** → breed basisdeel en specialiseren in profiel en keuzedelen
3. De **allrounder** → zo lang mogelijk zo breed mogelijk opleiden, pas specialiseren vlak voor examinering

Scenario 1: de profielspecialist

- vanaf dag 1 specialistisch opleiden;
- basis- en profieldeel gespecialiseerd;
- examinering van basis- en profieldeel is ingekleurd volgens de kwalificatie en kan tegelijkertijd worden afgenomen (basis en profiel gelijktijdig examineren).

Keuze verdieping/ verbreding/ doorstroom	Keuze verdieping/ verbreding/ doorstroom	Keuze verdieping/ verbreding/ doorstroom
Profiel facilitair	Profiel zorg en welzijn	Profiel sport en recreatie
Basis facilitair	Basis zorg en welzijn	Basis sport en recreatie

Scenario 2: de specialist met brede basis

- Het basisdeel is breed ingericht (uitstel van profielkeuze), waardoor er ruimte is voor oriëntatie, verbreding op inhoud en verbreding in groepssamenstelling. Vanaf het profieldeel wordt er gespecialiseerd gewerkt.
- De examinering van het basisdeel is losgetrokken van het profieldeel en is breed (drie contexten).
- De examinering van het profieldeel is specialistisch.

Keuze verdieping/ verbreding/ doorstroom	Keuze verdieping/ verbreding/ doorstroom	Keuze verdieping/ verbreding/ doorstroom
Profiel facilitair	Profiel zorg en welzijn	Profiel sport en recreatie
Basis breed facilitair, zorg en welzijn, sport en recreatie		

Scenario 3: de allrounder

- De opleiding blijft zo lang mogelijk breed en profieloverstijgend. De student kiest pas vlak voor examinering voor een profiel.
- Studenten oriënteren breed, ontdekken hun passie en ambitie en maken daardoor een gedegen keuze
- Examinering op het einde, met nog de mogelijkheid om basisdeel en profieldeel los of gelijktijdig te examineren

Keuze
verdieping/
verbreding/
doorstroom

Keuze
verdieping/
verbreding/
doorstroom

Keuze
verdieping/
verbreding/
doorstroom

Profiel zo allround mogelijk op facilitair, zorg en welzijn, sport en recreatie

Basis breed facilitair, zorg en welzijn, sport en recreatie

Stap 3: verfijnen richting grofontwerp

- Bepalen onderwijs- en exameneenheden,
- Bepalen volgorde / verschijningsvormen basis/profiel/keuze
- Globaal bepalen uren per periode / leerjaar
- Stagevorm en bpv-vormen benoemen (lint/blok/wanneer)
- Enzovoorts.....

Wat was lastig...

- Hoe kun je in examenvorm & timing rekening houden met doorstroom/uitstroom?
- Waar zit ons werkveld op te wachten? En onze studenten?
- Hoe gaan we om met het gebrek aan beschikbare examenmaterialen?
- Hoe kunnen we zorgen dat het aantal examenmomenten beperkt wordt? En hoe zorgen we dat de regeldruk rondom examens zo laag mogelijk is?
- Wat wordt de waarde van een (niet)behaald keuzedeel?

Welke examenleverancier kies je....?

Voor alle leveranciers geldt:

- Het bedrijfsleven en docenten zijn betrokken bij de ontwikkeling van de examens.
- Het inspectiekader vormt de leidraad voor de kwaliteitsborging van de exameninstrumenten.
- De leveranciers werken vanuit voldoende tot volledige dekking van het kwalificatiedossier.
- Alle leveranciers gebruiken een methodemix in hun instrumentarium.
- Alle leveranciers geven aan dat ze alle scenario's kunnen bedienen

Examinering & nieuwe KD's

Conclusie: Complex geheel.

Bevindingen van de tweedaagse Dienstverlening zijn te lezen in de rapportage van de MBO Raad

<http://www.ihks.nl/document/scenarios-onderwijs-en-examinering-voor-het-dossier-dienstverlening>

https://www.youtube.com/watch?v=eGavl_Q1h1Y

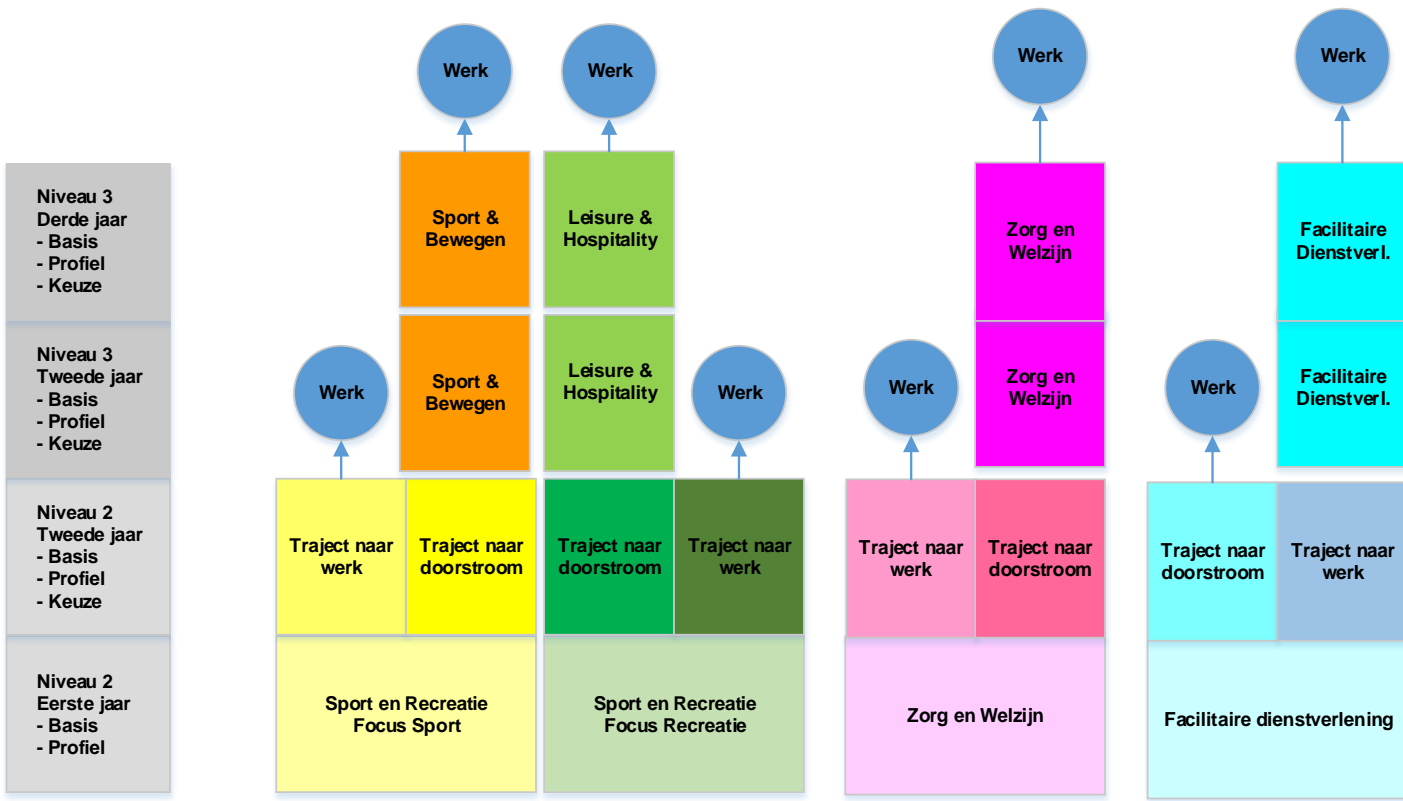

Stand van zaken 3 november 2015

Voorbeeld A

•Uitgangspunten inrichting

- Werving op niveau van de profielen
- Keuze voor profiel tijdens de intake
- Aansluiten bij Passie
- Zowel gericht op doorstroom als op uitstroom naar werk
 - 2-jarig traject
 - Doorstroom naar 2-jarig traject niveau 3
 - Twee varianten:
 - Sport en Recreatie
 - Recreatie en Sport
 - Verbreding in basisdeel
 - Mogelijkheid tot meer verbreding via keuzedeel
 - Mogelijkheid voor doorstroom via keuzedeel
 - Verdieping vooral belangrijk voor uitstroom naar werk
 - Determinatie (uitstroom/doorstroom) na een jaar
 - Gebruik zelfde exameninstrumenten binnen crebo

Examinering

- Het examenplan (beroepsgericht) is gebaseerd op de volgende uitgangspunten & keuze

1. Handboek examinering 2016

2. Inkoop gevalideerde exameninstrumenten bij Edu'Actief of Examenwerk (dilemma!)

3. Examinering op kerntaakniveau.

4. Binnen het exameninstrument is sprake van een examenmix (reflectie, observatie en productbeoordelingen)

5. Het examenplan gaat uit van 100% dekking van de inhoud van het basis- en het profieldeel

6. Voor het behalen van een kerntaak dienen alle onderliggende werkprocessen minimaal met een voldoende te zijn beoordeeld.

7. Examinering van het profieldeel vindt plaats in de beroepspraktijk

Voorbeeld B

Leereenheden

Leerjaar 1								
Periode	1	2	3	4	5	6	7	8
Dagen	Welkom!	Onder de loep	Handen uit de mouwen	Op Stage	Veiligheid	Onderhoud en herstel	Picknick	Picknick / Keuzedeel
1								
2								
3								
4					profiel context	profiel context	profiel context	profiel context
5								
<p> leerbedrijf school stage </p> <p> Basis 50% Profiel 35% Keuze 15% </p>								
Leerjaar 2								
Periode	1	2	3	4	5	6	7	8
Dagen	De diepte in	De diepte in	De diepte in	De diepte in	Feest voorbereiden	Feest!	Examens	
1								
2								
3								
4								
5								
			Handelings	Handelings	Handelings	Handelings	Proeve	
<p>De eerste 15 weken zijn gericht op het basisdeel en oriënteren in de drie profielgebieden. Vlak voor de Kerst maken studenten een keuze voor een 'profielcontext'. En gaan ze na de Kerst op stage. De stage is in het begin gericht op handelingen uit het basisdeel. Na een jaar kiest de student definitief voor een profiel. In het tweede jaar gaan ze op een andere plek stage lopen. Het tweede leerjaar staat in het teken van de profieldelen.</p>								

Structuur van de opleiding

- Leerjaar 1:

Basisjaar en oriënteren op profiel

Na de kerstvakantie stage in
'profielcontext'

- Leerjaar 2:

Profielvakken en profielstage

- 1-jarig traject:

Vanaf periode 2, stage en
profielvakken

Examenplan

•2Examenplan: Overzicht examenonderdelen

•2.1. Examenonderdelen beroepsgericht

Beroepsgerichte examenonderdelen						
Examens op handelingsbekwaam niveau						
Code en titel	Examenvorm	Werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat
25498-H1-15 Examen eenheid A Ondersteunt bij wonen en huishouden	Praktijkobservatie	DV-HZW-P-K1-W1 DV-HZW-B-K1-W7 DV-HZW-B-K1-W5	2 ^e leerjaar Vanaf periode 2.3	Variabel	Stageplek	Onvoldoende / Voldoende / Goed
25498-H2-15 Examen eenheid B Ondersteunt bij persoonlijke zorg en ADL	Praktijkobservatie	DV-HZW-P-K1-W2 DV-HZW-B-K1-W3 DV-HZW-B-K1-W1 DV-HZW-B-K1-W4 DV-HZW-B-K1-W8 DV-HZW-B-K1-W6	2 ^e leerjaar Vanaf periode 2.3	Variabel	Stageplek	Onvoldoende / Voldoende / Goed
25498-H3-15 Examen eenheid C Assisteert bij de uitvoering van sociale en recreatieve activiteiten	Praktijkobservatie	DV-HZW-P-K1-W3 DV-HZW-B-K1-W2 DV-HZW-B-K1-W9	2 ^e leerjaar Vanaf periode 2.3	Variabel	Stageplek	Onvoldoende / Voldoende / Goed

Examenplan

Examens op beroepsbekwaam niveau						
Code en titel	Examenvorm	Kerntaken (event. werkprocessen)	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat
25498-B1-15 PvB Profiel medewerker Helpende Zorg & Welzijn	proeve van bekwaamheid	DV-HZW-P-K1-W1 DV-HZW-P-K1-W2 DV-HZW-P-K1-W3 DV-HZW-B-K1-W1 DV-HZW-B-K1-W2 DV-HZW-B-K1-W3 DV-HZW-B-K1-W4 DV-HZW-B-K1-W5 DV-HZW-B-K1-W6 DV-HZW-B-K1-W7 DV-HZW-B-K1-W8 DV-HZW-B-K1-W9	2 ^e leerjaar periode 2.6	Variabel	Extern	Per kerntaak: Onvoldoende / Voldoende / Goed

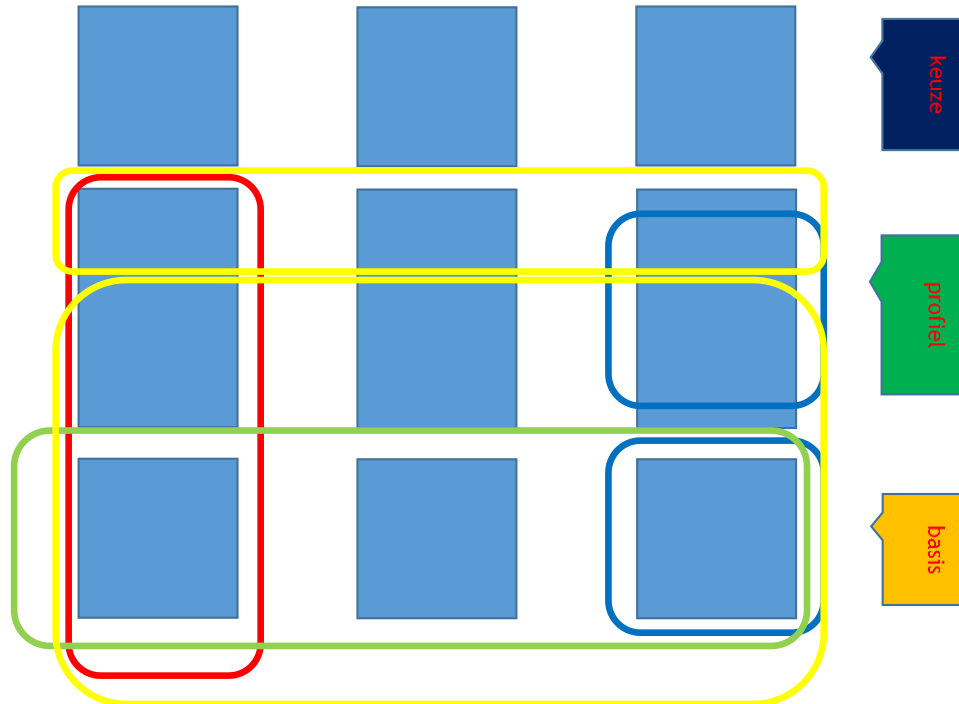

Vragen / dilemma's:

- behoefte aan duidelijkheid over nieuw inspectiekader
- risico van zelf ontwikkelen van examens (tijdsdruk)
- kansen voor zelf ontwikkelen examens: brede aanpak, keuzemogelijkheden, profielgericht, aansluiten bij studenten
- Leveranciers (zowel examinering als lesmaterialen) kunnen nog niet leveren; in de wachtstand zitten tot leveranciers klaar zijn is niet wenselijk.
- Slim gebruik maken van bestaande materialen en bij collega's van andere profielen input en materiaal ophalen kan helpen!

Varianten v.w.b. examinering bij dossier Dienstverlening

Blauw = basis en profiel separaat examineren (scenario 1 en 2)

Rood = basis en profiel samen examineren (scenario 1 en 2)

Groen = gezamenlijke examinering van de basis profiel apart (blauw) (scenario 2)

Geel = zo lang mogelijk samen leren en examineren (scenario 3 en 4)

Vwb betreft de keuzedelen kunnen in gezamenlijkheid en apart per profiel de keuzes worden aangeboden en geëxamineerd

Dank voor uw aandacht

B.Bennink@mboraad.nl

aj.bennink@alfa-college.nl

